

Õppimist ja kasvamist toetav koolikeskkond

NB! Esimeses tulbas on kirjas hea kooli aspektid. Teises tulbas on kirjas indikaatorid, mis tõendavad vastava aspektiga tegelemist. Kolmandas tulbas on kirjas võimalikud mõõdikud, mis võimaldavad aspektidega tegelemist mõõta. Enamikku tabelis loetletud näitajaid saab mõõta vaatlusega ja küsitlustega.

Mis näitab, et:	Indikaatorid ehk näitajad:	Kuidas neid mõõta?
- õpilastele ja õpetajatele meeldib koolis,	<ol style="list-style-type: none"> 1) Toremaid päevi on rohkem kui ebameeldivaid. 2) Õpilased ja õpetajad osalevad aktiivselt erinevates kooli tegevustes (ka vabatahtlikus töös). 3) Õpilase ja õpetaja koolist puudunud päevade arv on väike; põhjuseta puudumiste arv on väike. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Intervjuu, küsitlus 2) Tegevuste loetelu ja osavõtjate arv; aktiivsust tegevustes saab mõõta dialoogide ja arutelude tekkimise ning jätkumisega, probleemide ühise lahendamise <i>a la</i> kus on probleemid üleval jne; erinevate vabatahtlike tegevuste maht ja osavõtjate protsent 3) E-kool, dokumendi analüüs
- kooli ruum soosib edukat õppimist,	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ruumid on valgusküllased ja soojad. 2) On olemas õppimis- ja puhkekohad, võimalused individuaalseks ja rühmatööks klassides ja koridorides. 3) Internet on osa kooliruumist: võimalused arvutite ja teiste õppimist toetavate tehnoloogiavahendite kasutamiseks. 4) Kooli raamatukogul on aktiivne roll õppimise toetamisel. 5) Ruum on inspireeriv, esteetiline ja funktsionaalne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Vaatlus 2) Vaatlus, küsitlus, tähistus kaardil 3) Vaatlus, kirjeldus, küsimustik 4) Vaatlus, küsitlus või intervjuu 5) Pildid
- õpilased osalevad kooli ruumi loomises,	<ol style="list-style-type: none"> 1) Küsitakse ja arvestatakse 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Õpilaste küsitlus,

	<p>õpilaste arvamust.</p> <p>2) Õpilased osalevad ise kooli ruumi loomises, sh teevad üldkasulikke tööd kooli territooriumil.</p>	<p>õpilaste aktiivsus koolielus</p> <p>2) Näited sellest, kuidas õpilased on ruumi loomisel kaasa aidanud; heakorratööde loetelu, millesse õpilased on kaasatud ning osalenud õpilaste arv; laste tööde näitused ja muud tööd (ka stendid); pildid; küsimustik</p>
<p>- koolipere liikmeid ühendab tugev oma kooli tunne,</p>	<p>1) Erinevad kooli osapooled mõistavad kooli rolli ja eesmäärke ühtmoodi.</p> <p>2) Üksteist aidatakse meelsasti: õpilastel on võimalus saada õpetajatelt, tugispetsialistidelt ja kaasõpilastelt õppimises tuge tunni ajal, vahetunnis, kodutöid tehes; õpetajatel on võimalus õppida kolleegidelt (avatud tundide kultuur).</p> <p>3) Kooli personal on kaasatud. Igaühel on võimalus osaleda nendes kooli arenguga seotud protsessides, mis talle võimete kohased ja meelepärased on.</p> <p>4) Proaktiivne hoiak (ühtse kollektiivi tunne)</p> <p>5) Õpilased, õpetajad ja</p>	<p>1) Küsitlus (millised on kooli eesmärgid, keda peetakse koolipere liikmeteks, kuivõrd üksmeelne organisatsioon ollakse, milles see üksmeel väljendub?)</p> <p>2) Küsitlus, vaatlus</p> <p>3) Küsitlus</p> <p>4) Küsitlus, vaatlus, tegevuse aruanne (kas tegeletakse tulekahjude kustutamise või tööpoolest planeeritakse</p> <p>5) Küsitlus</p> <p>6) Kogukonna osalemine koolitöös, nt lähiettevtete ja ettevõtjate stendid, infopäevad; vanematele jt-le võimalused koolitöös osaleda nt ringide arv, lahtiste uste päevad jms</p> <p>7) Huviringide loetelu,</p>

	<p>lapsevanemad on rahul info liikumise ja kättesaadavusega.</p> <p>6) Kooli seos kogukonnaga</p> <p>7) Seos tegevustega väljaspool kooli – tutvumine kogukonna tegevusega.</p>	<p>käigud lähikonna ettevõtetesse (käikude arv)</p>
<p>- eksimusi nähakse õppimisvõimalustena</p>	<p>1) Eksimuste eest ei mõisteta hukka, vaid neid nähakse arenguvõimalustena</p> <p>2) Võimalus sooritada õppeülesandeid paremini (nt parandada ka positiivset hinnet, tunnustatakse õpilase soovi paremini teadmisi omandada).</p> <p>3) Tagasisides ei eeldata, et vastused peavad olema üksnes positiivsed.</p>	<p>1) Küsitlus, milles väljendub suhtumine eksimustesse</p> <p>2) Küsitlus või intervjuu</p> <p>3) ...</p>
<p>- kool tegeleb turvalisuse (sh psühholoogilise) tagamisega,</p>	<p>1) Õpetajateni ja juhtkonnani jõuavad kiusamisjuhtumid ja teised probleemid.</p> <p>2) Tegeletakse kiusamis- ja teiste probleemide ennetamise ning lahendamisega (kiusamisvaba kool).</p> <p>3) On olemas tahe ja oskus probleeme lahendada. Ei ole võõraid probleeme. Probleemidesse sekkutakse kohe.</p> <p>4) Lapsevanemad on informeeritud, kelle poole oma murega pöörduda.</p> <p>5) Psühholoog ja sotsiaalpedagoog on koolimajas kohal.</p>	<p>1) Kirjeldus, milliseid juhtumeid märgatakse ja millises etapis (kaugelearenenud või eos)</p> <p>2) Kirjeldus, kuidas seda tehakse</p> <p>3) Koolis olevate probleemide loetelu ja nende lahendamismudelid on teada (probleemid jagunevad omakorda väikesteks ja suurteks, lühi- ja pikaajalisteks) – personal tunnetab, et probleemidega tegeletakse; küsimustik</p> <p>4) Avalik info kodulehel kergesti leitav ja vastutusalad selgelt</p>

	<ul style="list-style-type: none"> 6) On olemas riskianalüüs, kriisiplaan ja süsteem turvalisuse tagamiseks. 7) Lapsed osalevad turvalisuse tagamises ja probleemide lahendamises. 8) Kooli territooriumil ei ole ohtlikke kohti, kus lapsed võivad kukkuda või ennast vigastada. 9) Lapsed on teadlikud ohtudest ja sellest, kuidas tuleb käituda. 	<p>jaotatud – info kuhu pöörduda selge</p> <ul style="list-style-type: none"> 5) Psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi olemasolu ja vastuvõtuajad 6) Vaatlus, riskianalüüs olemas 7) Kirjeldus 8) Vastavus turvanõuetele; kirjeldus; kooli territooriumi kaart; vaatlus 9) Pistelised intervjuud, küsimustik
- kujundatakse tervislikke eluviise,	<ul style="list-style-type: none"> 1) Stressi maandamine 2) Aktiivne puhkus 3) Töö ja puhkuse vaheldumise rütm 4) Koolis toimuvad traditsioonilised tervislikke eluviise kujundavad üritused, millest võtavad aktiivselt osa õpilased, kooli personal ja vanemad. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Kirjeldus, küsimustik 2) Puhkuse kohad märgitud kooli kaardil 3) Juhtumianalüüsid 4) Kooli ürituste plaan
- koolis pakutav toit on tervislik, maitsev ja seda jätkub kõigile piisavalt,	<ul style="list-style-type: none"> 1) Toit ei sisalda kahjulikke lisaaineid ja on võimalusel kodumaine. 2) Toit on mitmekesine, maitsev (seda süüakse hästi) ning toitu jätkub kõigile piisavalt. 3) Puhvetis ei müüda ebatervislikke toite/jooke (nt krõpsud, koolajoogid). 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ekspert hinnangud 2) Õpilaste küsitlus, ekspert hinnang menüüle, lapsevanemate küsitlus 3) Vaatlus; õpilaste uurimistööd (paljud teemad võivad tegelikult saada osalise vastuse õpilaste poolt läbi viidud uurimuse – õpilaste endi vastatud küsimustega)
- arvestatakse toitumuslike eripäradega,	<ul style="list-style-type: none"> 1) Erimenüüde olemasolu (allergikutele, taimetoitlastele, teatud toiduaine 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Küsitlus õpilastele, vaatlus, ekspertide analüüsid

	talumatusega lastele).	
- koolis on olemas kehalise tegevuse võimalused,	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sobiv ruum õige temperatuuri ning õhuhahetusega. 2) Turvalisus 3) Organiseeritud tegevused eri vanuseastmetele ning tüdrukutele ja poistele. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Vastavus normatiividele, küsitlus, dokumendi analüüs 2) Vastavus normatiividele 3) Vaatlus, küsitlus
- arvestatakse erivajadustega,	<ol style="list-style-type: none"> 1) Koolimajas on lift, kaldtee, tõlkeaparaadid, viipekeele oskaja või midagi muud, mis aitab erivajadusega õpilasel end hästi tunda. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kirjeldus, koolimaja kaart, pildid, vaatlus
- koolid kasutavad seaduses ette nähtud õiguslikke võimalusi,	<ol style="list-style-type: none"> 1) Õiguslike võimaluste kasutamine. 2) On kehtestatud selged reeglid (nt kodukord, ametijuhendid jne). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Aruanne (seal tuuakse välja, milliseid võimalusi on kasutatud); põhimäärus 2) Kodukorra kehtimine ja reaalne järgimine, küsimustik, vaatlus, dokumendi analüüs